

Martin Severa: Jsem kosmopolita, ale doma jsem na Slovácku

Každou poslední sobotu v měsíci probíhají v Galerii Joži Uprky komentované prohlídky, při kterých se setkávají milovníci umění slováckého malíře. Jednu z prohlídek navštívil také Martin Severa, který byl moderátorem hlavních zpravodajských relací u nás.

Čtenáři Vás znají jako prvního redaktora a moderátora TV Nova, ale i moderátora hlavního zpravodajského pořadu České televize. Můžete prozradit, co Vám práce na exponovaném postu v médiích dala pro další život a jak na ni vzpomínáte?

Byla to zkušenost, poznání, že nejdůležitější v životě je práce, která vás baví. Po 12 letech ve školství jsem měl pocit vyhoření a jediné přání: chodit rád do práce. A když vyhlásili v Československé TV konkurz na redaktora zpravodajství (1992), tak jsem neváhal. Uspěl jsem a poté vedly mé cesty dál - přišla nabídka z Novy, za několik let pak místo mluvčího ministerstva zemědělství, zkrátka - profesní život byl pestrý a já chodil stále rád do práce. "Paradoxně" jsem "skončil" opět ve školství - do minulého roku jsem vedl katedru mediálních studií na Mezinárodní konzervatoři v Praze. Dnes vzpomínám spíše na

Narodil jste se ve Velké nad Veličkou, tedy v kraji, kde většinu života žil a tvořil Joža Uprka, který svému Slovácku zůstal věrný až do své smrti. Přestože profesní život strávil v Praze, tak jste Slovácku, rodnému kraji, stále věrný. Označíte patriot tedy platí i pro Vás. Co Vás poutá ke slováckému regionu?

Ke Slovácku mne poutá jednoduše to, že tady bydlím, je to můj kraj, můj domov. Přitom se cítím jako kosmopolita. V Praze jsem už v 70. letech studoval, koncem 80. let jsem dva roky učil na lyceu v jihofrancouzském Nimes a vždy jsem měl pocit, že bych mohl žít všude. Ale doma jsem tady. "Doma" je pocit.

Žijete v Uherském Ostrohu. Jak se díváte na vyhlášenou sbírku, z které se má zaplatit socha Ostrožana Zdeňka Galušky?

Umělecká díla, významné pomníky či sochy slavných rodáků se nikdy neobešly bez mecenáš-

anabázi: Jako člen spolku Mánes pozval Uprka na Slovácko Augusta Rodina (1902). Byl u toho i můj prastrýc Karel Klusák (bratr mého dědečka z matčiny strany). Když pak za pár let strýc odjel jako stážista studovat na Sorbonnu, vyhledal mistrův ateliér, postavil se pod jeho "okénečko" a zazpíval písničku, kterou si Rodin u nás oblíbil. Mistr ho pozval dál a údajně spolu strávili víkend. Tak se v naší rodině zrodila tradice francouzštiny. Což v mém případě vyústilo k tomu, že jsem strávil jako středoškolský profesor dva roky na lyceu v Nimes, kde jsem francouzským studentům vysvětloval, co to je český jazyk a literatura (1988-89). (Section tchèque vznikla v Nimes už ve 20. letech minulého století z popudu tamního rodáka, bohemisty Ernesta Denise. Znamenalo to, že tam jezdili čeští studenti a zakončili studium maturitou. Komunisti po válce



Mezi obdivovatele Joži Uprky patří i Martin Severa. FOTO: GALERIE JOŽI UPRKY



to, že jsem byl mladý, než na to, co jsem dělal. Ale bez nostalgie.

Nezdá se Vám nyní jako divákovi, že některým současným televizním redaktorům schází profesionalita, jsou příliš sebestřední, komisní a nejsou nestranní?

Ano, zdá, ale je to tím, že televizních programů je mnohonásobně víc než před 30 lety, je tedy větší počet moderátorů a reportérů, větší pravděpodobnost neprofesionality, ale i profesionality, a také víc kritických diváků. Bohužel se do kultivovaného projevu čím dál víc dostávají různé floskule, vulgarismy, germanismy (dnes už nikdo neřekne "před třemi týdny", ale "tři týdny zpátky")... Mám pocit, že svůj podíl na tom má mluva některých ukřičených politiků. Na druhé straně má divák v rukou mocný nástroj - tlačítko, kterým může kohokoli vypnout.

ství a sbírek. To ke kultuře patří. Mimochodem - bez toho by se nikdy nepodařilo postavit ani Národní divadlo. Zdeněk Galuška si sochu zaslouží a Ostrožaně si zaslouží, aby tady ta socha stála.

Ke slováckým tradicím patří slovácký kroj. Máte k němu vztah a oblečete si jej při nějaké příležitosti?

Mám velický kroj z roku 1914 po dědečkovi z matčiny strany Vladimíru Klusákovi. Oblékal jsem si ho vždy na Horňáckých slavnostech, ale naposledy to bylo někdy před dvaceti lety.

Při komentované prohlídce jste si prohlédl stálou expozici Joži Uprky. Který z vystavených obrazů Vás nejvíce zaujal a má komentovaná prohlídka své kouzlo oproti běžné návštěvě galerie?

Komentáře Petra Vašáta jsou poutavé, zasvěcené, ke každému obrazu má příběh. V této souvislosti máme v rodině zajímavou

Například: u nás Vlašský ryzlink, v okolí Nimes, tedy na jižní Rho-ně, GSM (směs odrůd Grenache, Syrah, Mourvedre - ve Francii se směsky v některých regionech cení více než jednoodrůdová vína). A taky víno z Bandol. Vinařství u nás v posledních letech velmi zkvalitnilo. Klobouk dolů. Ale jsem proti jakémukoli porovnávání. Víno je binární záležitost. Chutná - nechutná. Pokud pijete víno v regionu, kde se narodilo, je vždy vynikající.

Ve volném čase se věnujete sběru a zpracování ovocných plodů. O Vaše zavařeniny v krásném balení s označením na štítku Džemy ze slováckých humen je velký zájem mezi odběrateli. Kde na to berete čas a energii, jak jste se k tomu dostal?

Jak jsem se k výrobě džemů dostal? Ježděním na kole. Totiž: neumím si představit snídani

bez džemu, jenže ty kupované mi nikdy moc nechutnaly, a tak jsem si je začal vyrábět sám. Díky kolojždám mám přehled o tom, kde co ve slovácké přírodě roste. Přesně vím, kde jsou černé a kde bílé moruše, ve kterém remízku jsou šťavnaté ostružiny atd. Každá sklenička džemu má na technickém listě napsáno, odkud ovoce pochází. A aby to nebylo fádni, přidávám ingredience. Například do rybízového džemu přidávám chilli, do fíkového med, do hruškového (japonská odrůda naší) skořici. Oba výše zmíněné stromy mi rostou na zahradě v Újezdci. To prozradit můžu, přes plot mi snad nikdo nepoleze. (úsměv)

Co byste na závěr chtěl vzkázat našim čtenářům?

Bavte se životem. Není nám tady vůbec špatně. Ať se vám všem dobře daří. ALEŠ MAZÚREK

pak vše zatrhli, ale v roce 1968 byla sekce obnovena. Po vpádu sovětských vojsk se už ale neobnovila, českým studentům tam však bylo dovoleno odmaturovat. Naštěstí pořád platila smlouva o kulturní výměně, a tak od té doby do Nimes jezdil vždy na 2-3 roky český středoškolský profesor, aby Francouze učil češtinu jako nepovinný předmět. Jedním z nich byl pak i Martin Severa. - poznámka redakce)

O Vás je známo, že jste nejen milovník dobrého vína, ale také jeho znalec, organizátor řady akcí spojených s vínem. Jaká je Vaše oblíbená odrůda vína?

Ohradil bych se proti slovu znalec. Znalec vína není nikdo. Je jen milovník vína. Říká se, že víno je jako ženy. Pokud mu chceš porozumět, nikdy si ho nevyčutnáš. Mám rád víno, které vystihuje charakter regionu - z odrůd, které tam patří.



Martin Severa si Galerii Joži Uprky prohlédl i s manželkou.